

Nekton Settefisk		Prosedyre		 NEKTON	
5.6.7 Dødfiskhåndtering					
Utarbeidet av: Maria Sørøy	Godkjent av: Bruna Iannone Skipnes	Versjon: 10.00	Gjelder fra: 05.01.2023	Sidenr: 1 av 2	

Formål

Sikre at dødfisken håndteres slik at en:

- Reduserer/eliminerer smittefare til anlegget og eksternt
- Opprettholder orden og ryddighet ved anlegget
- Ikke tiltrekker fugler o.a. pga lukt og rester
- Overholde offentlige krav
- Holde ønsket kvalitet på ensilasje
- Sikre at svimere avlives på en velferdsmessig sikker måte.

Omfang

All håndtering av død fisk og rogn fra den tas opp av kar, fra gulv eller bakken og til den er forsvarlig levert. Gjelder for **Nekton Settefisk**, Aunvågen og Sagosen.

Gjennomføring

Hvordan dødfisken samles opp varierer mellom avdelingene. På klekkeri, både i klekkeskap og i klekkekar, vil død rogn og yngel plukkes med pinsett, sugeslange eller ballongpipette. Samtlige kar på startføring eller påvekstavdelinger har fiskefeller, med påmonterte siler. Silene er tilpasset fiskestørrelsen i karene. Død fisk eller svimere samles på silen og plukkes derfra, med små silduker eller håv.

Plukking av død fisk

Død fisk/rogn plukkes med egne håver/utstyr og has i merkede bøtter. Frekvens for plukking av dødfisk vurderes av avdelingsleder ut fra hensynet til fiskehelse/fiskevelferd, men skal utføres minimum 1 gang daglig. Antallet dødfisk loggføres i Fishtalk for hvert kar. Utstyr i kontakt med dødfisk rengjøres ifølge renholdsplan ([Aunvågen](#), [Sagosen](#)).

Ved uavklart forøket dødelighet bør man obduere dødfisk for å fange opp unormale funn så tidlig som mulig, og fiskehelseansvarlig varsles umiddelbart. Veterinær varsles etter behov.

Avliving av svimere

Bruk overdose med Benzoak bedøvelse. Det skal benyttes minimum 20 ml Benzoak for 10 liter vann, og det skal sikres at fisken er død før den kvernes. Dersom fisken får ligge i minst 15 minutter i bedøvelsesløsningen skal dette være tilstrekkelig; det skal da ikke observeres egenbevegelse eller bevegelse av gjellelokk.

Oppbevaring av dødfisk

Dødfisken has i dødfiskcontaineren samme dag som den plukkes. Dødfisken kvernes og tilsettes maursyre. pH i ensilasjen måles med pH-papir når det fylles maursyre på tanken samt når tanken tømmes. pH skal være mellom **3,4 og 3,9**. Ferdig ensilasje oppbevares på egen dødfiskcontainer. Benytt verneutstyr ved kontakt med maursyre. Når Hordafôr har tømt tanken skal det tilsettes 25 liter maursyre før det tilsettes ny dødfisk.

Merk: ved lav dødelighet og dermed lite dødfisk vil pH i tanken kunne øke. pH må derfor kontrolleres, og maursyre tilsettes etter behov. Hvis ensilasjen først blir dårlig vil det være utfordrende å få kvaliteten god nok selv med tilsetning av mer maursyre. Dårlig kvalitet på ensilasjen gir høyere kostnad ved avhenting.

Tømming av dødfiskkontainer

Dødfiskensilasje leveres godkjent mottak. Det skal foreligge skriftlig avtale med mottaker, p.t. Hordafôr AS. Kvittering for levert ensilasje og analyseseddel oppbevares på anlegget.

Tiltak ved massedød

Dersom det oppstår massedød og kapasiteten i dødfiskkontainer ikke er tilstrekkelig skal dødfisken oppbevares midlertidig i ledige kar/holdere. Ansatte kan innkalles på jobb på kveld/helg om nødvendig. Dødfiskmottaker kontaktes for omgående henting. Ved svært store mengder dødfisk, eller ved destruering av hele kar, kan det vurderes å benytte brønnbåt til transport. I alle tilfeller med stor dødelighet skal Mattilsynet varsles. Se ellers anleggenes beredskapsplan.

Ansvarlig

Røkter / avdelingsleder er ansvarlig for plukking og midlertidig oppbevaring av dødfisken. Daglig leder er ansvarlig for å bestille tømming av dødfiskcontainer.

Kryssreferanser

[5.6.5](#)[5.9.1.5](#)[5.9.2.3](#)[5.11.3](#)[5.11.7](#)[Plan for prøveuttak ved massedød](#)[Renholdsplan Nekton Settefisk Aunvågen](#)[Renholdsplan Nekton Settefisk Sagosen](#)[Beredskapsplan Aunvågen](#)[Beredskapsplan Sagosen](#)

Eksterne referanser